

FISCAAL PRAKTIJKBLAD

Praktijkgericht vakblad met fiscale achtergronden en duiding

Dit artikel wordt u aangeboden door Fiscaal Praktijkblad

Fiscaal Praktijkblad is hét vakblad voor iedereen die duiding en achtergronden wil bij fiscale wet- en regelgeving, straf- en arbeidsrecht en jurisprudentie. Hier vindt u verdieping en concrete adviezen bij actuele fiscale thema's, geschreven door gezaghebbende auteurs uit de fiscale praktijk. Hierdoor is Fiscaal Praktijkblad direct bruikbaar in de praktijk.

Dit kunt u verwachten van Fiscaal Praktijkblad:

- 12x per jaar vakblad - digitaal
- wekelijkse nieuwsbrief met overzicht van recente fiscale wetgeving en rechtspraak
- toegang tot online database

Kijk voor meer informatie of een (proef)abonnement op <https://www.futd.nl/vakblad/fiscaal-praktijkblad/abonneren/>

© 2022 Rendement Uitgeverij. Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag, noch geheel, noch gedeeltelijk, worden overgenomen en/of vermenigvuldigd zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de gevolgen hiervan.

SPECIAL WOON-/VESTIGINGSPLAATS

Anja van Velzen¹

In Holland staat (g)leen huis: een verhandeling over woon- plaats

2022-0080

Onder de naam inkomstenbelasting wordt een belasting geheven van natuurlijke personen², de openingszin in de Wet inkomstenbelasting 2001 (Wet IB). Hiermee staat het subject van belastingheffing (natuurlijke personen) op de voorgrond. Iedereen die onder de reikwijdte van de regeling valt, is belastingplichtig. Hoeveel belasting wordt geheven is afhankelijk van iemands inkomenspositie.³ Een natuurlijk persoon is op grond van zijn (of haar) woonplaats in Nederland binnenlands belastingplichtig⁴ of, bij wonen buiten Nederland, buitenlands belastingplichtig als binnenlands inkomen wordt genoten⁵. Het is dus altijd belangrijk te bepalen waar iemand woont. In deze bijdrage wordt ingegaan op de vraag wanneer een natuurlijke persoon waar woont. En omdat Nederland altijd uitzonderingen op de (hoofd)regels kent, worden ook de uitzonderingen (woonplaatsficties) besproken. Verder is er aandacht voor het hebben van een dubbele woonplaats in het kader van verdragstoepassing.

Wonen in Nederland: binnenlandse belastingplicht en wereldinkomen

Iemand die in Nederland woont is binnenlands belastingplichtige en zijn (of haar) wereldinkomen in alle drie de boxen is in Nederland aan belastingheffing onderworpen. Het al dan niet in Nederland wonen (of hebben gewoond) werkt ook door in belastingheffing ten aanzien van schenkingen (schenkbelasting) en bij overlijden (erfbelasting).

Een uitzondering geldt voor diegenen die in Nederland wonen en onder de 30% regeling vallen. Gedurende de looptijd van de 30% regeling kan worden gekozen voor behandeling als partieel buitenlands belastingplichtige: iemand wordt dan in box 1 volledig in de heffing betrokken – voor wat betreft box 2 en box 3 wordt belasting geheven als ware iemand buitenlands belastingplichtig. Gebruikmaken van deze keuze is, rekening houdende met iemands specifieke situatie, niet altijd voordelig. Daarnaast gelden uitzonderingen voor mensen met speciale statussen, bijvoorbeeld voor mensen werkzaam voor buitenlandse ambassades en internationale organisaties. Zij wonen weliswaar in Nederland maar belastingheffing is, afhankelijk van hun precieze status, niet altijd over het wereldinkomen.

Wonen buiten Nederland: buitenlandse belastingplicht en specifiek Nederlands broninkomen

Iemand die niet in Nederland woont, is in Nederland buitenlands belastingplichtig en wordt voor specifiek Nederlands broninkomen aan belastingheffing onderworpen.

Wonen buiten Nederland: kwalificerende buitenlandse belastingplicht

Inwoners van de EU, EER, Zwitserland en de BES-eilanden hebben, wanneer 90% of meer van hun inkomen in Nederland aan loonbelasting en inkomstenbelasting is onderworpen, recht op dezelfde aftrekposten en heffingskortingen als binnenlandse belastingplichtigen. Wanneer aan de gestelde vereisten wordt voldaan is sprake van kwalificerende buitenlandse belastingplicht: iemand voldoet of voldoet niet (er is geen keuzemogelijkheid).⁶

Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR)

De AWR strekt zich uit onder andere uit tot de heffing van rijksbelastingen.⁷ En, zo volgt uit de AWR, waar iemand woont en waar een lichaam is gevestigd, wordt *naar omstandigheden* beoordeeld.⁸ Dit 'naar omstandigheden' betekent niet dat het civiele recht en de formele criteria doorslaggevend zijn (bijvoorbeeld inschrijving in de gemeentelijke basisadministratie). Er moet beoordeeld en geoordeeld worden op basis van de materiele werkelijkheid.

Er wordt regelmatig geprocedeerd over de vraag waar iemand woont. Deze procedures zijn altijd feitelijk en daarmee onderworpen aan het oordeel van een lagere rechter. De Hoge Raad oordeelt immers niet over feiten en toetst in cassatie of het recht juist is toegepast. Als blijkt dat feiten toch (opnieuw) getoetst moeten worden, verwijst de Hoge Raad naar een lagere rechter. Hoe dan ook, de Hoge Raad⁹ besliste ooit dat iemand in Nederland woont als alle omstandigheden van het geval erop wijzen dat er een duurzame band van persoonlijke aard bestaat tussen de betrokkene en Nederland. Die band hoeft niet sterker te zijn dan met enig ander land. Iemand kan dus tegelijkertijd in meerdere landen wonen.

Om te bepalen of er tussen een betrokken persoon en Nederland een duurzame band is, moet dus worden beoordeeld op grond van alle feitelijke omstandigheden: alle omstandigheden moeten afgewogen worden waarbij niet één specifieke omstandigheid doorslaggevend hoeft te zijn. Een rol spelen onder andere:

- De plaats waar werkzaamheden worden verricht, bijvoorbeeld een dienstbetrekking;
- De verblijfplaats van het gezin (echtgenote, kinderen en overige familieleden) en de plaats waar de kinderen naar school gaan;
- De plaats waar een woning wordt aangehouden;
- Het hebben van een auto met een Nederlands kenteken en de plaats waar benzine wordt getankt;
- Het al of niet hebben van financiële banden (spaaren bankrekeningen, verzekeringen) met een land en de plaats waar contant geld wordt opgenomen;
- Abonnementen (telefoon, krant);
- De plaats van huisarts, tandarts, ziekenhuisopnamen en operaties;
- De plaats van verenigingen, kerkgenootschap e.d. waarvan de belastingplichtige (actief) lid is;
- De plaats van inschrijving in het bevolkingsregister;
- Nationaliteit.

Interessant in dit kader is de conclusie van A-G Niessen¹⁰ met betrekking tot de vraag of iemand terecht in Nederland als inwoner (en daarmee als binnenlands belastingplichtige) werd aangemerkt. Het hof had vastgesteld dat X in 2013 in Nederland beschikte over een woning (eigendom) waar hij gedurende een deel van het jaar verbleef, terwijl zijn kind en de moeder van zijn kind in een andere woning van X woonden. X had ook nog verscheidene andere banden met Nederland zoals onroerende zaken en een cursus die hij in Nederland volgde, ook bezat hij alle aandelen in een in Nederland opgerichte BV. X vond dat hij niet in Nederland woonde en betoogde dat maatgevend was dat hij sinds 1997-1998 geen duurzame band is blijven houden met Nederland. De A-G merkt op dat X ervan uitgaat dat

dan in feite de rechter een oordeel moet geven over de kwalificatie van de feiten in voorafgaande jaren. Dat is, zo zegt de A-G, in strijd met de taak van de rechter die uitsluitend heeft te oordelen over een geschil. De vraag waar iemand in een zeker jaar woont, wordt beoordeeld aan de hand van de feiten en omstandigheden in het jaar zelf, en kan van moment tot moment veranderen zonder dat het dan nog relevant is hoe de feiten 'een dag ervoor' waren. De A-G plaatst vervolgens het geschil in de historische context, gaat in op de voorgeschiedenis en concludeert dat ook vroeger al werd verwezen naar *de omstandigheden* van iemands persoonlijke situatie. Kort samengevat vindt de A-G dat twee deelvereisten onderscheiden moeten worden te weten (1) een persoonlijke band én (2) de duurzaamheid van deze persoonlijke band. Dit vertaalt de A-G dan in volgende regel:

1. Iemand die Nederland verlaat en geen woning aanhoudt, woont niet meer hier, ook al heeft hij nog een band met Nederland;
2. Iemand die tijdelijk vertrekt en niet of zelden feitelijk in Nederland 'woont', maar wel een woning aanhoudt, kan woonplaats in Nederland houden. De overige omstandigheden (zoals sociale, juridische, economische en zuiver persoonlijke banden) worden dan belangrijk.

Samengevat geldt volgens de A-G primair dat van een 'woonplaats' alleen sprake kan zijn wanneer de natuurlijk persoon een 'woning' beschikbaar heeft.

Dubbele woonplaats en verdragstoepassing

Voor de toepassing van verdragen is iemand inwoner van een land als deze persoon ingevolge de wetgeving van Nederland of het andere verdragsland, in Nederland of in het andere land aan belasting is onderworpen op grond van woonplaats, verblijf, plaats van inschrijving of enige andere soortgelijke omstandigheid (onbeperkte subjectieve belastingplicht).

Als iemand tegelijkertijd in meerdere landen woont, moet bepaald worden waar (in welk land) iemand woont. In belastingverdragen is voor situaties van dubbele woonplaats een regeling opgenomen (*tie breaker*) aan de hand waarvan één van de landen als woonland aangewezen wordt. Met de *tie breaker* in de hand worden een aantal criteria getoetst. Een volgend criterium komt pas aan de orde als het vorige criterium geen woonland oplevert. Achtereenvolgens wordt gekeken naar:

- De plaats waar iemand over een duurzaam tehuis beschikt (artikel 4 lid 2 onder a OESO-Modelverdrag (OMV)).

- Als in beide of geen van beide landen een duurzaam tehuis ter beschikking staat, moet beoordeeld worden waar het middelpunt van levensbelangen ligt (artikel 4 lid 2 onder b OMV). Er moet dan worden nagegaan waar, alle persoonlijke en economische betrekkingen in aanmerking nemende, het middelpunt van iemands levensbelangen ligt. Het kan dan zijn dat de economische betrekkingen met een ander land groter zijn dan met Nederland, maar dat Nederland gelet op de gezinsbetrekkingen - die zwaar meewegen - toch het land is waarmee de persoonlijke en economische betrekkingen het nauwst zijn.
- Het land van gewoonlijk verblijf (artikel 4 lid 2 onder c OMV).
- Het land waarvan iemand onderdaan is (artikel 4 lid 2 onder d OMV).

Als na toetsing van deze criteria nog steeds sprake is van een dubbele woonplaats, dan moeten landen dit in onderling overleg oplossen (artikel 4 lid 2 onder e OMV).

Los van de toepassing van verdragen is iemand woonplaats ook van belang in het kader van de Europese regelgeving. Pas als iemands woonplaats vaststaat kan beoordeeld worden of sprake is van discriminatie naar nationaliteit of belemmering van de EU-verkeersvrijheden. En ook artikel 4 van het Multilateraal Instrument (MLI) geeft een onderlinge overlegprocedure in geval van dubbele woonplaats.

Praktijk

Bij de beoordeling van iemands woonplaats moet steeds gekeken worden naar de precieze situatie van de persoon in kwestie, details zijn doorslaggevend. Iedereen herinnert zich de nog wel de Nederlandse voetbaltrainer die werd veroordeeld voor het onjuist en volledig doen van zijn Nederlandse aangifte inkomstenbelasting.¹¹ Of de Italiaanse operazanger die aanvoerde in Monaco te wonen, maar volgens de Italiaanse rechter daar slechts een papieren adres had (appartement met twee slaapkamers). Volgens de Italiaanse rechter had de zanger zijn Italiaanse huis aangehouden en woonde zijn gezin in dat Italiaanse huis.¹²

Er is zoveel jurisprudentie, op deze plaats kunnen al deze arresten niet uitputtend behandeld worden. Het is in voorkomende situaties altijd noodzakelijk de jurisprudentie te raadplegen. Zo woonde een Nederlandse butler wel degelijk in Nederland, in 2017 stond hij ingeschreven in Nederland en het Verenigd Koninkrijk (VK) en werkte hij deels als butler voor een uit Qatar afkomstige en in Qatar gevestigde sjeik. De butler assisteerde de sjeik en reisde met de sjeik de hele wereld over.¹³ De sjeik woonde in het VK op basis van een studentervisum en wilde (om fiscale redenen) geen inwoner van het VK

zijn. Er werd daarom veel gereisd. De sjeik verbleef nooit ergens meer dan 60 dagen achtereen en er werd ook een maand doorgebracht op een jacht in internationale wateren. De butler was niet langer dan 30 dagen in Qatar - de sjeik vond Qatar namelijk niet leuk en wilde daar zo kort als mogelijk zijn. De butler werkte vanaf 13 juni 2017 op basis van een tijdelijke arbeidsovereenkomst voor de sjeik en, daarvoor in mei 2017, op proefbasis. Op 13 september 2017 sloten de butler en de sjeik voor vier jaar een arbeidsovereenkomst onder het recht van Engeland en Wales. De butler vindt dat hij gedurende zijn werkzaamheden voor de sjeik niet in Nederland woonde en Nederland daarom niet over zijn inkomen mag heffen. Volgens de rechtbank¹⁴ woont de butler wel degelijk in Nederland en is zijn salaris in Nederland belast nu het de butler niet lukte aan te tonen dat hij in 2017 voor toepassing van het belastingverdrag met Qatar niet in Nederland woonde.

Een echtpaar vertrok in 2002 voor de Nederlandse werkgever van de man Nigeria. Vanuit Nigeria ging het echtpaar via Oman en Canada in 2016 naar Kazachstan. Toen de man in Kazachstan ging werken, kwamen de vrouw en de minderjarige zoon naar Nederland om de zoon hier zijn middelbare school te laten afronden. De man kwam zoveel als mogelijk naar Nederland naar zijn gezin en voor vakanties vertrok het gezin uit Nederland naar de vakantiebestemming. Zodra de zoon examen had gedaan en in het buitenland ging studeren ging de vrouw, het was inmiddels 2018, bij haar man wonen. In de tussentijd woonde de vrouw met de zoon in een in Nederland gekochte woning. De vrouw schreef zich met de minderjarige zoon in Nederland in, de man moest zich om een aantal redenen in Kazachstan inschrijven. Op basis van de feitelijke situatie (meest hechte persoonlijke band) is in de aangiften 2016 en latere jaren het standpunt ingenomen dat ook de man in Nederland woont. Voor 2016 is de Belastingdienst schriftelijk om een biljetwissel voor de man gevraagd (aankomst in Nederland). Na indiening van M-biljetten (terugkeer in Nederland) voor 2016 en P-biljetten over latere jaren, heeft de Belastingdienst eind 2021 aangegeven dat de man niet in Nederland woont en worden navorderingsaanslagen opgelegd. De Belastingdienst stelt zich op het standpunt dat de man niet in Nederland woont omdat hij, anders dan zijn echtgenote en zoon, niet in Nederland was ingeschreven. De woonplaatsdiscussie moet nog gevoerd worden. Dit kan zodra de aanslagen daadwerkelijk zijn opgelegd. Deze aanslagen worden vooralsnog door de Belastingdienst aangehouden tot duidelijk is hoe met box 3 omgegaan moet worden.

Theorie, praktijk en globalisering

Het is er al jaren ingeslopen en door verplicht thuiswerken wegens corona versneld voor iedereen duidelijk: mede door de digitalisering kunnen heel veel mensen overal ter wereld werken. Veel freelancers en andere ondernemers doen dit en steeds vaker valt de term 'digitale nomade': mensen zonder vaste verblijfplaats, reizend door, verblijvend en werkend in diverse landen. Als fiscaal adviseur weten wij dat ergens belasting betaald moet worden en het niemand vrij staat zelf te bepalen waar belasting betaald moet worden. Gedragingen, precieze feiten en omstandigheden en ook ficties zijn doorslaggevend.¹⁵

Zo bijvoorbeeld belastingplichtige X. Hij is ingeschreven in Luxemburg. X is betrokken bij de exploitatie van diverse coffeeshops van zijn broer. In vervolg op een strafrechtelijk onderzoek krijgt hij navorderingsaanslagen inkomstenbelasting opgelegd. X staat weliswaar in Luxemburg ingeschreven, maar woont in Nederland¹⁶. Een 'andere X' dacht sinds 1994 in het VK te wonen, maar woonde in Nederland. Hij hield zich bezig met de verkoop van luxe buitenlandse vakantiewoningen. Volgens een FIOD-rapport woonde hij in Nederland. Los van een aantal interessante zaken met betrekking tot faillissement naar Engels recht en een discussie over een al dan niet (on)juiste adressering van aanslagen oordeelt het Hof¹⁷ dat de fiscale verdragswoonplaats van X in Nederland is.

Er mag dus niet zonder meer aangenomen worden dat iemand in Nederland woont en het is in voorkomende situaties belangrijk door te vragen. Soms moet ook op meerdere momenten getoetst worden of de woonplaats nog gelijk is of dat er mogelijk sprake is van een andere woonplaats. Wijziging in persoonlijke omstandigheden kan ertoe leiden dat iemand ineens wel of juist ineens niet meer in Nederland woont. De vaststelling van iemands woonplaats is soms een eerste puzzel die gemaakt moet worden bij beoordeling van iemands belastingplicht. De vraag 'waar woont iemand' is niet altijd een vraag die snel en gemakkelijk beantwoord kan worden.

Woon- en vestigingsplaatsficties: artikel 2.2 Wet IB 2001

Los van het bovenstaande kent Nederland woonplaatsficties. Op basis van deze ficties is sprake van (fictief) wonen in Nederland. In de Wet IB 2001 zijn drie fictiebepalingen opgenomen.

1) Iedereen die Nederland metterwoon verlaat (en daarmee zijn of haar woonplaats in Nederland opgeeft) maar binnen een jaar toch weer in Nederland komt

wonen zonder intussen in het buitenland (inclusief de BES-eilanden) te hebben gewoond, wordt geacht in de tussentijd in Nederland gewoond te hebben (artikel 2.2 lid 1).

De termijn van een jaar ziet op een periode van twaalf maanden (per dag te berekenen) die op elke willekeurige dag van een kalenderjaar kan ingaan.

Achtergrond van de regel is de voorkoming van bewijsmoeilijkheden en tegengaan van een aantal vormen van belastingvlucht. De tweede volzin geeft een uitzondering op de woonplaatsfictie wanneer iemand in een ander land als inwoner, tegen een vergelijkbare grondslag, aan belastingheffing is onderworpen; het moet dan gaan om een andere EU-lidstaat of land waarmee Nederland een verdrag ter voorkoming van dubbele belasting afsloot en in dat verdrag de mogelijkheid tot uitwisseling van informatie is opgenomen. De woonplaatsfictie is ook niet van toepassing als iemand op de BES-eilanden is onderworpen aan de Wet inkomstenbelasting BES (derde volzin).

Bij beantwoording van de vraag of iemand in een ander land woonde gekeken worden naar de omstandigheden, niet naar de buitenlandse belastingwetgeving. Het wonen op een schip is niet wonen in een ander land.

2) Uitgezonden diplomatieke of consulaire ambtenaren of lid van een permanente vertegenwoordiging met de Nederlandse nationaliteit worden steeds geacht in Nederland te wonen (artikel 2.2 lid 2 aanhef en letter a).

3) Door de Staat der Nederlanden uitgezonden ontwikkelingswerkers, militairen en andere werknemers van de Staat, mits zij Nederlander zijn en de uitzending plaatsvindt in het kader van een internationaal verdrag dat mede door Nederland is gesloten, worden steeds geacht in Nederland te wonen (artikel 2.2 lid 2 aanhef en letter b).

Deze bepalingen geven een uitbreiding van het woonplaatsbegrip voor degenen die op een in tegenwoordige dienstbetrekking werken voor de Nederlandse overheid: Nederlanders die in dienstbetrekking staan tot de Staat der Nederlanden. Het gaat dan om:

- personen die zijn uitgezonden als lid van een diplomatieke, permanente of consulaire vertegenwoordiging van het Koninkrijk der Nederlanden in het buitenland inclusief de leden van het administratieve, technische en bedienende personeel en leden van de permanente vertegenwoordigingen van Nederland bij grote internationale organisaties. Lokaal aangevonden personeel valt niet onder deze fictiebepaling, net zoals buiten Nederland wonende leden van de Tweede Kamer of van het Europese Parlement);
- werknemers die zijn uitgezonden om in het kader van een verdrag waarbij de Staat der Nederlanden partij

is, in een ander land werkzaamheden te verrichten, bijvoorbeeld ontwikkelingswerkers die zijn uitgezonden op basis van een overeenkomst van ontwikkelingssamenwerking en militairen op VN-vredesmissies of wanneer iemand tijdelijk is geplaatst bij een internationale organisatie waarbij Nederland partij is.

Los van voornoemde ficties kan in voorkomende gevallen ook op basis van internationale regelingen een woonplaatsfictie van toepassing zijn. De vaststelling van iemands woonplaats is niet alleen gemakkelijk. En als iemand in Nederland woont, kan ook nog sprake zijn van een specifieke status waarop iemand eigenlijk toch weer niet in Nederland woont. Al met al: altijd doorvragen, vragen om overlegging van stukken en de alertheid hebben dat iemand niet altijd automatisch in Nederland woont.

Noten:

1. Mr A.M.P. van Velzen werkt zelfstandig in Den Haag via ALL ABOUT TAX.
2. Artikel 1 Wet IB 2001.
3. Zie bijvoorbeeld L.G.M. Stevens, *Inkomstenbelasting 2001*, derde druk, bladzijde 34.
4. Artikel 2.1 lid 1 letter a Wet IB 2001.
5. Artikel 2.1 lid 1 letter b Wet IB 2001.
6. Artikel 7.8 Wet IB 2001.
7. Artikel 1 juncto artikel 2 lid 1 letter a AWR.
8. Artikel 4 AWR.
9. HR 12 april 2013 ECLI:NL:HR:2013:BZ6824. Een man, Marokkaanse nationaliteit met verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd, ontving een AOW-

uitkering, was in Nederland ingeschreven, beschikte in Nederland over een huurwoning en had vijf kinderen die met hun gezin in Nederland woonden. Na het overlijden van zijn echtgenote (in 2001) hertrouwde hij in 2002. Zijn nieuwe echtgenote woont met hun in 2003 geboren dochter in Marokko, de man betaalt de huur van deze woning. Gemiddeld is hij 40 weken per jaar in Marokko maar hij verblijft ook in Nederland. In 2009 vraagt hij kinderbijslag aan voor dochter in Marokko. De SVB weigert kinderbijslag uit te keren. De Centrale Raad van Beroep (CRvB) oordeelt – onder verwijzing naar de jurisprudentie van de Hoge Raad – dat binnen de sociale zekerheid een dubbele woonplaats niet is uitgesloten en stelt vast dat de man nooit de intentie had zich buiten Nederland te vestigen. De Hoge Raad bevestigt het oordeel van de CRvB. Het woonplaatsbegrip moet fiscaal en voor de volksverzekeringen op dezelfde manier uitgelegd worden. Er is, zo zegt de Hoge Raad, sprake van een woonplaats in Nederland als alle omstandigheden van het geval erop wijzen dat er een duurzame band van persoonlijke aard bestaat tussen de betrokkene en Nederland. Die band hoeft niet sterker te zijn dan met enig ander land, zodat de mogelijkheid bestaat dat iemand zowel in Nederland als in een ander land woont.

10. Parket bij de HR 17 december 2019, nr. 19/00535; ECLI:NL:PHR:2019:1350; zie Fida 20200208.
11. Zie bijvoorbeeld M.J. Bernhagen in FP 2016/3.
12. Zie bijvoorbeeld Pavarotti moet 200 miljoen betalen aan Italiaanse fiscus | Het Belang van Limburg (hbvl.be) en Pavarotti moet belasting betalen - NRC.
13. Travelling butler & Valet or such other role ad the Employer considers appropriate"; jaarsalaris bedrag £ 35.000 jaar en onkosten werden vergoed.
14. Rb. Noord-Nederland 2 november 2021, ECLI:NL:RBNNE:2021:4648.
15. Voor degenen die meer willen lezen over de fiscale woonplaats van fiscale nomaden is de Masterscriptie.pdf (rug.nl) van Orhan Tuzla leuk om mee te beginnen. Zie <https://feb.studenttheses.ub.rug.nl/24451/1/Masterscriptie.pdf>.
16. Rb. Zeeland-West-Brabant 24 maart 2022, ECLI:NL:ZWB:2022:1407; in vervolg op door de Belastingdienst overlegde gegevens (regelmatige verblijf in Nederland en telefoongegevens) werd geoordeeld dat X in Nederland binnenlands belastingplichtig is. De bedragen die hij van zijn broer ontving werden niet ontvangen voor werkzaamheden voor zijn broer en/of de coffeshops (de Belastingdienst kon dit niet aannemelijk maken) en werden als schenking aangemerkt.
17. Hof Arnhem-Leeuwarden 25 januari 2022; ECLI:NL:GHARL:2022:492; het Hof sluit aan bij de gegevens van de mobiele telefoon van X en zijn agenda waaruit volgt dat X in 2007 237 dagen in Nederland verbleef en daarmee feitelijk in Nederland woonde.